

[Statsministeren]

sket belastning af betalingsbalancen og har lagt beslag på erhvervenes kapacitet. Det har bidraget til, at der ikke er opnået det overskud på handelen med varer og tjenester, som er nødvendigt for at kunne betale rentebyrden på udlandsgælden.

Det stigende private forbrug blev så bremset op ved de økonomiske indgreb ikke mindst i 1986, men igennem det seneste års tid har især den internationale udvikling skabt nye problemer, som gør det nødvendigt med en ekstra indsats for at styrke de udlandskonkurrerende erhverv.

Eksportens vækst afhænger jo ikke mindst af udviklingen på markederne, det vil altså sige væksten eller den manglende vækst i udlandet, og af de danske markedsandele i udlandet. Det må ikke glemmes, at i årene 1982-86 er der sket en kolossal forøgelse af den danske industrieksport. Lad os nu ikke glemme det. Den er nemlig steget med 41 pct. Kun ét andet OECD-land har øget sin industrieksport mere; det er naturligvis Japan med en stigning på 45 pct.

Den danske eksport er stærkt afhængig af afsætningsmulighederne i udlandet. Mulighederne har i denne regerings tid varieret stærkt, fra en meget høj markedsvækst i 1984 ikke mindst i USA til lave væksttal i den seneste tid.

For den fremtidige markedsudvikling er det vigtigt, at de toneangivende lande foretager en koordinering af deres økonomiske politik. I modsat fald kan man frygte tendenser til protektionisme, som også kan ramme den danske eksport hårdt.

For et land som Danmark, som har en stor udenrigshandel, og som jo i meget høj grad har baseret velstandsstigningen på den internationale arbejdsdeling, er det vigtigt at imødegå alle tendenser til begrænsning i den internationale vareudveksling. Danmark kan da nok kun selv gøre forholdsvis lidt for at styrke den internationale vækst. Vores muligheder er at fremme den frie handel gennem arbejdet i EF og de internationale organisationer, men samtidig må vi føre en særdeles aktiv dansk eksportpolitik.

De danske markedsandele er et udtryk for konkurrenceevnen, kan man sige, i bredeste forstand. Mange elementer indgår i vores konkurrenceevne. En god konkurrenceevne forudsætter, at lønomkostninger og kapitalomkostninger ikke er højere end i andre lan-

de, og at indtjeningen i erhvervene er god, så virksomhederne kan investere tilstrækkeligt i produktudvikling, kvalitet, design og salgsarbejde. Det er også afgørende, at virksomhederne foretager de nødvendige investeringer i udvidelse af kapitalapparatet, i langsigtet forskning og i uddannelse af medarbejdere.

I 1985 og 1986 voksede eksporten en anelse langsommere end vore aftagerlandes import. Det skyldes især, at industrieksporten har haft en for svag position blandt de varer, hvor udlandets import steg mest. Det stærkt voksende hjemmemarked har givetvis lagt en begrænsning på det behov, eksportvirksomhederne har følt for at omstille salg og produktion til de hurtigst voksende markeder. De danske markedsandele har stort set over hele den forløbne periode siden 1982 udviklet sig ganske godt, men med moderate internationale vækstrater kræves der forøgelse af de danske markedsandele, hvis den økonomiske genopretning skal lykkes.

Alligevel mener jeg, det er berettiget at sige, at den samlede økonomiske udvikling har skabt et langt bedre udgangspunkt for den fremtidige eksportindsats end det, situationen lagde op til i 1982. Først og fremmest står de danske eksportvirksomheder i dag med et langt større produktionsapparat, og investeringerne fortsætter på et internationalt højt niveau. Dertil kommer, at oprettelsen af de mange nye arbejdspladser virker som investeringer i oplæring og uddannelse, så vi i dag står med en mere veluddannet og rutineret arbejdskraft. De store investeringer, der er foretaget i produktionsudstyr og i arbejdskraft, har skabt muligheder for store stigninger i produktiviteten i de kommende år.

Samtidig er der så med kartoffelkuren og skattereformen taget betydelige skridt til at stimulere den private opsparing, således at nye stigninger i det private forbrug næppe vil lægge beslag på udvidelsen af produktionskapaciteten, således som det er sket i de foregående år, og også med en fortsat stram offentlig udgiftspolitik vil der blive holdt igen på den indenlandske efterspørgsel.

Det er rigtigt, at omkostningsudviklingen er gået de danske virksomheder imod gennem det sidste halve til hele års tid. Vigtige valutaer som dollaren og det engelske pund og som følge deraf også svenske og norske kroner svinger voldsomt op og ned, og netop det seneste år er disse valutaers værdi faldet